

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

A szakvélemény címe: **Belsőépítészeti terv felhasználása, átdolgozása**

Ügyszám: **SZJSZT – 15/11/02.**

A szakvélemény szövege

A bíróság által feltett kérdések:

A Fővárosi Bíróság 2011. november 28-án kelt végzésében felhívta a Szerzői Jogi Szakértő Testület eljáró tanácsát arra, hogy az SZJSZT 15/11 sz. ügyben adott szakértői véleménnyel kapcsolatosan beérkezett alperesi észrevételekre – figyelemmel a felperesi beadványra is – nyilatkozzon.

Fentiekre tekintettel a Szerzői Jogi Szakértő Testület részéről eljáró tanács az alábbi szakvélemény kiegészítését fogadta el.

Az alperes észrevételei új kérdést nem tartalmaznak, azok inkább az SZJSZT által adott vélemény kritikájának tekinthetők. Ezek az alábbi főbb pontok köré csoportosíthatók:

1. Alperesi ötletek, vázlatok és a felperesi terv viszonya

Az alperes az alábbi formában fejtette ki a szakvéleménnyel kapcsolatos azon észrevételét, hogy az nem vagy nem megfelelően fejt ki az alperesi ötletek, vázlatok és a felperesi terv közti viszonyt:

- *„A szakértő azonban egyáltalán nem ad választ arra vonatkozóan, hogy
 - az alperes által készített motívumok, ötletek, rajzok, vázlatok, elképzelések felhasználásra kerültek-e a felperesi tervben, illetve (...)
 - az alperesi dokumentációk és a terv jelentős különbséget mutat-e azon túl, hogy a felperes az alperes elképzeléseit és ötleteit megrajzolta.”*
- *„Még hivatkozás sincs a szakértői véleményben arra, hogy
 - ezek a motívumok hol, milyen módon kerültek felhasználásra és
 - az alperes által csatolt dokumentációkat egyáltalán a szakértő megismerte-e.”*
- *„A szakértő kizárólag a felperes által becsatolt terv és a megvalósult állapot összefüggéseire tért ki – a rajzok, vázlatok és terv összefüggéseire egyáltalán nem.”*
- *„A szakértő elkerülte az azzal kapcsolatos válaszadást, miszerint az alperes által beadott rajzok és vázlatok, továbbá a terv maga mennyiben függenek össze, az milyen mértékben épül az alperesi vázlatokra, ötletekre.”*

A Szerzői Jogi Szakértő Testület jelen ügyben eljáró tanácsa fenntartja és megerősíti a szakértői véleményben foglaltakat: A felperesi tervben látható motívumok egyértelműen szecessziós motívumok, melyek az alperesi ötletvázlatokhoz hasonlóak, de a felperesi tervben

azok a helyszíni méretekhez igazítottak, méretrendjük, arányaik korrekten kerültek meghatározásra.

Kifejtjük továbbá, hogy az iratok között szereplő, az alperes által becsatolt ötletek, vázlatok, elképzelések nem érik el azt az egyéni-eredeti kifejtési szintet, hogy azok belsőépítészeti tervnek vagy belsőépítészeti vázlatnak lennének tekinthetők. Ezek az ötletek, minták, különböző helyekről gyűjtött segédanyagok egyrészt ismert szecessziós motívumok, másrészt egyéb gyűjtések.

Ezek az anyagok alkalmasak arra, hogy a megrendelőnek a tervezővel való konzultációját segítsék, de nem érik el azt a szintet, hogy önmagukban szerzői jogi védelem alatt álljanak. A belsőépítész feladata, hogy a megrendelői kívánságok figyelembe vételével a helyszín és a funkció adta lehetőségek keretein belül egységes, harmonikus tervet készítsen. Így a jelen ügyben nem lehet az alperesi ötleteket a kész mű olyan alkotóelemeinek tekinteni, amely azok szerzőségét megalapozná.

Végül megerősítjük, hogy a szakértői vélemény a kérésnek megfelelően természetesen minden, rendelkezésünkre bocsátott dokumentáció ismeretében, azok elemző összehasonlítása útján született.

2. Felperesi tervek belsőépítészeti tervnek minősülése

Az alperes a következő módon írta le, hogy álláspontja szerint a szakértői vélemény nem vagy nem megfelelően foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a felperesi tervek belsőépítészeti tervnek minősülnek-e.

- *„A szakértő azonban egyáltalán nem ad választ arra vonatkozóan, hogy (...)*
 - *a terv önmagában szerzői jogi védelmet garantál-e a rajzolónak...”*
- *„Teljes komplett belsőépítészeti tervnek a felperes által becsatolt terv minősül-e...”*
„Nem tartalmaz olyan adatokat, amelyek valójában a belsőépítészeti felhasználásra alkalmassá tennék.” *„Erre a szakértő válaszában nem tért ki.”*

A Szerzői Jogi Szakértő Testület jelen ügyben eljáró tanácsa fenntartja és megerősíti a szakértői véleményben foglaltakat: A felperes által F/4 alatt benyújtott belsőépítészeti terv a művészettörténetben ismert szecessziós motívumokat, a régi korabeli kávéházi térképzéseket, fellelhető mintákat a helyszín adottságaihoz igazítva, azokat egyéni elképzelésekkel kiegészítve egységes eredeti alkotást hozott létre.

Kifejtjük továbbá, hogy a szerzői jogi védelem nem a „rajzolás” miatt, hanem a fent leírt komplex, egységes, a mai kor ízlésének is megfelelő belső tér-rendszert létrehozó, a helyszín vonatkozásában esztétikai és műszaki megoldásokat tartalmazó alkotó folyamat miatt illeti meg a szerzőt.

A felperesi belsőépítészeti terv véleményünk szerint a kivitelezéshez elegendő adatot, információt tartalmaz. Az anyaghasználat a tervlapok oldalsó sávjában rögzítésre került, néhány színes falnézeti lap a további színeket egyértelműsíti. A terv nemcsak az egyes motívumokat tartalmazza, hanem azok pontos felhasználását a helyiség adottságaihoz, harmonikus kialakításához.

3. Felperesi tervek és a megvalósult állapot közti viszony

Az alperes nem ért egyet a szakértői vélemény értékelésével, ami a terv és a megvalósult állapot közti azonosságot – bírói kérdésre – 60%-ban határozta meg:

- *„...mégsem érthető, hogy az itt leírtakhoz képest a szakértő az utolsó kérdésre adott válasz során miért 60%-os azonosságot állapított meg, figyelemmel arra, hogy az*

itteni felsorolás szerint a megvalósult állapot jelentősen eltér a tervtől és ahol azonosság van, ott is csak bizonyos részek tekintetében.”

A Szerzői Jogi Szakértő Testület jelen ügyben eljáró tanácsa fenntartja és megerősíti a szakértői véleményben foglaltakat: nagymértékben valószínűsíthető, hogy a tervek nagyobb része felhasználásra került a kivitelezés során. Megítélésünk szerint egyértelműen megállapítható, hogy a kivitelezés során felhasználták a felperesi tervet, de azt átdolgozták. Az átvétel mértéke véleményünk szerint 60 %-ban állapítható meg.

A százalékos meghatározásra kifejezetten a bíróság kérésére került sor, azt a kivitelezett helyiség és a terv ismeretében, a kettő összképe alapján állapítottuk meg. A százalékos egyezés az ilyen ügyekben természetesen matematikai pontossággal vagy módszerrel nem mérhető, de megerősítjük, hogy a szakértői véleményben elvégzett, tervlapok szerint lebontott elemzés alátámasztja a kb. 60%-os arányt.

Budapest, 2012. augusztus 14.

Dr. Vékás Gusztáv
a tanács elnöke

dr. Tóth Péter Benjamin
a tanács előadó tagja

O. Ecker Judit
a tanács szavazó tagja